

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

De exequutione rei iuditeꝝ, expensarum taxatione, ac fructuum
liquidatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63002)

rum iudicium est summarium, quæ^{*} attentata an prius diluenda sint, quàm negotium principale, idem Afflict. tradit, deci. 98. numero 3. & latius decisio 131. ubi concludit, quòd attentatorum causa non impedit, quò minus in causa principali procedi non possit, cui decisio. DD. camere Imperialis subscripsere, teste Ioachi. Mynsig. in singu. o^bser. in cent. 3. o^bser. 33. quicquid Aretin. & Ias. aliter sentientes dixerint in l. naturaliter, §. nihil commune, ff. de acquir. possess. De quorum attentatorum materia, vide Guid. Pap. decis. 212. cum seq. & decis. 436. num. 12. & 90. & 111. Et illud quoque notabis, quòd Cardin. scribit in d. c. bonæ, colum. 3. ver. not. ex textu, quòd is, qui^{*} appellatione pendente attentavit, tenetur fructus restituere, etiam medio tempore perceptos à die interpositæ appellationis. Nicolaus Anton. Grauatius.

Solet sibi.) Vide Rot. decis. 129. in absentia, in antiqu. & 144. & in causa in no. & Aegid. conclus. 310. & 615. quibus in locis praxis Roma. Curie habetur, quòd lite pendente, controuertentium aliquo à curia recedente, vel decedente, contra illum (prius tamen hoc summarie constituto) processus per audientiam contradictarum decernitur. Nicolaus Grauatius.

De executione rei iudicata, expensarum taxatione, ac fructuum liquidatione.

CAP. VLT.

SUMMARIUM.

- 1 Actio iudicati, vel in factum ex re iudicata conceditur.
- 2 Iudicis officium in executione rei iudicatae potius postulandum, quàm via actionis agendum, & num. 24.
- 3 Executio rei iudicatae summarim facienda nullaq;

- nulla q^{ue} iudiciorum observatione adhibita.
- 4 Iudices delegati in citatione rescriptum cum iurisdictionis inferere debent.
  - 5 Debitores, quib^{us} pœnis olim affi^{ci}iebatur, & quomodo aduersus eos hodie procedatur, & nu. 21.
  - 6 Debitoribus actione personali cōdemnati datur quadrimestre tempus ad soluendum.
  - 7 Exequutio trium sententiarum conformium, ubi peteretur, quid Signatura seruare solat.
  - 8 Termini in causa appellationis quatuor sunt.
  - 9 Exequutio sententiæ ad quem iudicem spectat, & quid regulariter Signatura rescribere solet.
  - 10 Sententiæ exequutio fit ex sententiâ confirmate, non autem confirmata, & nu. 31.
  - 11 Iudex exequutionis expensas taxat, sequestrum (si quod esset) relaxare facit, fructus liquidat, & alia de quibus hic.
  - 12 Rescriptum siue cōmissio, non firmat in iudicium, neq^{ue} probat, nisi parte ad opponendum citata.
  - 13 Verbum constituto, importat partium citationem.
  - 14 Citatio fit ad videndum taxari expensas, & de ipsius formula limit^{ur} ut nu. 35.
  - 15 Iuramentum parti defer^{itur} post expensarum taxationem à iudice factam.
  - 16 Literarum exequutorialium formula.
  - 17 Fructuum ad restitutionem condemnatus potest negare eos recepisse, vel opponere, se in Ecclesiæ utilitatem conuertisse.
  - 18 Excommunicationis formula contra eum, qui rei iudicata non paruit.

- 19 Termini, contra non parentem rei iudicate, qui
servari soleant.
- 20 Brachij secularis auxilium petitur, quinimò &
præcipitur ab ecclesiastico, ut sibi præstetur, &
num. 40.
- 21 Excommunicationem contemnentes, qua pœna
plectendi sint.
- 22 Excommunicationem negligens per annum de
heresi non mediocriter suspectus est, & nu. 42.
- 23 Sententia nulla exequutionem non meretur.
- 24 Sententiæ exequutionem petere officio iudicis,
est melius quàm via actionis.
- 25 Sententiæ exequutionem petens, an teneatur o-
mnia acta producere?
- 26 Citatio partis an requiritur in exequutione sen-
tentie?
- 27 Exequutio, nō facta servata forma, l. à diuo Pio,
§. in venditione quando valeat.
- 29 Appellatione deserta, iudex à quo potest senten-
tiam exequi, absque alia pronuntiatione iudicis
ad quem.
- 30 Appellationem esse desertam, quis iudex pronun-
ciabit, à quo, vel ad quem.
- 31 Sententia ex confirmante, an ex confirmata age-
re debemus.
- 32 Iudex ex officio debet pronūciare appellationem
esse desertam.
- 33 Sententia super desertione appellationis, vel cau-
sa, vel quod non liceat tertio prouocare, licet sit
interloquutoria. habet tamen vim diffinitiva.
- 34 Citatio per edictum est exorbitans, & ideo non
conce-

conceditur, nisi quando tutus non est locus.

36 *Expensarum taxatio, quo casu non est facienda, sed condemnatio in omnibus expensis?*

37 *Fructus quomodo extimentur.*

38 *Fructuum appellatione, qui veniant.*

39 *Fructus intelliguntur deductis expensis.*

40 *Iudex ecclesiasticus potest compelli iudicem secularem ad prestandum sibi auxilium.*

41 *Iudex secularis, an teneatur stare processu facto per ecclesiasticum, & quid è contra.*

43 *Excommunicatus perdurans per annum in excommunicatione, beneficio priuari potest.*

44 *Hæresis causa, si quis excommunicatus fuerit, elapso anno pro convicto habetur.*

a **N**ON prodesset **a** in causis iudici, inter partes & sententias ferri, nisi is, qui sententiam obtinuisset, valeret ius dictum in sua causa, ac sententiæ executionem consequi, argum. cap. cum aliquibus extra de sentent. & re iud. Proinde lex omnibus, pro quibus lata esset sententia, **b** quæ valida sit, & quæ per appellationis vel restitutionis remedium non sit suspensa, executionis auxilium impartitur, l. i. & l. fin. C. de executione rei iudic. & l. si cum nulla, ff. de re iud.

i Et quamvis ***** lex nobis ad hoc actionem iudicari, seu in factum, (quæ ex re iudicata descendit) concedat, ea ratione, quod litigatores iudicio quasi contrahere dicantur, & is, cum quo lis fuit, propter condemnationem sententiæ ex quasi contractu conveniri possit, l. licet, §. antep. ff. de peculio, cuius ex iudicato actionis pluribus in locis

locis lex meminit, præcipuè in l. in iudicati. ff. de re iudica. l. fin. C. de vsuris rei iudica. l. actori. C. de rebus creditis. Admonet * tamen nos Specul. a
 vt exequutionem rei iudicatæ non aliàs via acti- c
 onis, sed iudicis potius officio postulemus tit. nostro de exequutio. sent. §. 5. incip. breuiter in princip.

Quamobrem * in exequutionis petitione no. 3
 uo non erit opus processu, quasi iam ante cogni-
 tum sit, id quod petitur, debitum esse, & licet de
 rebus, in quibus exequi deberet, esset controuer-
 sia, de ea summam cognosceret nullo admissio
 libello, nullaque iudiciorum obseruatione ad-
 hibitis, l. à diuo Pio, §. si super rebus, ff. de re iu-
 dica. Specul. vbi suprà, etenim ex litibus lites fe-
 rendæ non sunt, l. quidam, ff. si cer. peti. Imò vo-
 luit sacrum palatium quòd exequutor d senten- d
 tiæ, non teneatur citare partem ad exequutio-
 nem faciendam, nisi velit, per c. de cætero de re
 iudi. & nor. in cap. pastoralis de offic. delegat. &
 citationes, quæ fiunt, sint potius abundantes,
 quàm necessariae, & quasi extraiudiciales pro
 summaria informatione habenda de fructib. &
 alijs in articulo exequutiui cognoscendis, vt in
 l. à diuo Pio, §. si super rebus, ff. de re iudica. & i-
 staratione in citationibus similis exequutionis
 non solet desiderari tanta solennitas & expres-
 sio, & præsertim quòd inserat rescriptum suæ 4
 facultatis & iurisdictionis, prout * in alijs de-
 legatis requireretur, iuxta cap. præterea de dila-
 tio. & clemen. 2. vt lite pend. Rota decisio. 355. in
 no. si exequutor trium conformium, de senten-
 tia & re iudica.

Quæ tamen intelligo, vbi exequutio contra eum
 qui

qui condemnatus esset in sententia, petetur, & secus, si contra alium in casibus, in quibus de iure fieri posset, aduersus regulam iuris communis. Res inter alios acta, alteri obesse non debet, l. sæpè, ff. de re iudic. c. quamuis, cap. cum super eodem titulo, utpote, quod possessio de qua ageretur, lite pendente, vel finita per sententias ad eum peruenisset, quo casu lex etiam contra ista tertium sententias cum alio latus exequeretur, imò solet dari commissio, ut intruso lite pendente possint exequutoriales literæ intimari non aliis cognito, an sit intrusus lite pendente, Staph. literis car 169. à tergo in principio, versic. datur talis commissio, esset enim hæc qualitas intrusoris lite pendente, vel finita post sententias interuenientis eius, qui pro executione instaret, & ad illius probationem arderetur, aliàs non obineret, Rota decis. 477. in no. supposito de probatio. & de re iudi. & super hoc plena causæ cognitio desiderabitur, l. fin. C. si per vim vel alio modo, cap. licet de præbend. el. 2. & propter istam personarum mutationem, erit hæc quasi nouæ legis inchoatio, l. cum quæritur, ff. de executione rei iudic. quæ tamen intelligas parte opponente & contra dicente, nam si peteretur ex priori processu contra ipsum exequi, validè procederetur, & executio fieret contra eum per l. 1. ff. de feriis, & not. ibidem, & in c. fin. extra eod. tit. & in clem. sæpè, de verb. signifi. Rota decis. 479. in no. Si sententia de senten. & re iud. & decis. 19. in vltimis primus in data, num. 4. versic. nunquid.

f Et licet f. Gellius lib. 20. c. 1. testetur, confessis
s * & conuictis de debito datos esse triginta dies ad quærendam pecuniam, intra quos si non fecerint

runt solationem contracti æris alieni, facta est
manuum iniection, & neruo ac compedibus vin-
cti sunt, legibus tamen Romanis nusquam com-
peri, hunc vincendorum debitorum morem sa-
tis receptum & expressè permissum, nisi fortè
huic arrideret tex. in l. i. §. generaliter, ff. de pœ-
nis, vbi lex iubet eum, qui constitutam pœnam
pecuniariam non soluisset, affligendum esse cor-
pore, vel huius rei argumentum sumeremus ex
l. i. C. qui bo. ce. poss. vbi lex inquit, effugi carce-
rem per bonorum cessionem, immò quia inhu-
manus quidam mos creditorum inualuerat, quo
duri creditores consueuerant debitores suos in
priuatis domibus tenere, & non minus, quàm
iumenta in eorum ergastulis eos laboribus exer-
cere, cum nec humanitatis ratio, neque publica
tranquillitas exigerent hoc permitti, l. non est
singulis, ff. de regu. iur. non solum prohibuerunt
leges inhumanum hunc morem, l. ob æs, C. de a-
ctio. & oblig. verum etiam nouissimo auth. iure
constitutum fuit, vt creditor, qui hoc facere au-
sus fuisset, ius crediti amitteret, & insuper tan-
tundem debitori suo pendere cogeretur, auth. vt
nulli iu. & c. §. quia verò.

Amplius lex debitoribus compatiens expres-
sè prohibuit, ne quis ob publica debita in carce-
rem conjiceretur, l. nemo, C. de exactio. tribu.
lib. 10. & alibi vt debitores, qui soluendo non es-
sent, aduersus creditorum duritiem atque saui-
tiam aliquo pacto posset esse succursum, cessio-
nis bonorum, vel quinquennale induciarum
alternatiuum remedium indulsit toto tit. C. qui
bo. ce. poss.

Quòd sit tanta fuit profanæ legis pietas, vt
quan-

quantum audisti, voluerit debitori, ut carcerem
 effugeret esse occursum, mirum non est si hom.
 Cur, quæ Ecclesiastica est, ubi quis pro exequu-
 tione rei iudicatæ instaret, condemnatum pro-
 moneat, & censuris Ecclesiasticis compellat, ut
 pareat sententiæ, antequam ad manuum iniectionem,
 quam vocant inuocationem auxilij brachij
 secularis, procedat, quia secundum cano-
 nes, vltimum & subsidiarium est remedium, ca-
 pit. cum non ab homine de iudi. cap. 2. de malef.
 Oldrad. consil. 89. Episcopus inuocat, cuius rei
 ratio duplex esse potest, nempe pietatis (de qua
 supra diximus) alia verò à rei denominatione &
 vocabulo deprehendi potest, nam si ubi manuum
 iniectione necessaria est, Ecclesia auxilium brachij
 secularis inuocat, alienum quippe auxilium &
 opem inuocare videtur, ut indignum videretur,
 ut Ecclesia alienum auxilium inuocaret, nisi
 prius iure suo & censuris ecclesiasticis, quæ mi-
 litantis Ecclesiæ fulmina sunt, usa fuisset. Qua
 ratione videmus, quòd ubi in patrimonio Eccle-
 siæ temporalis, & inter subditos eiusdem patri-
 monij ageretur, si is, qui exequutionem peteret,
 paupertatem allegaret, Signatura consuevit
 quandoque petentem exequutionem à via cen-
 surarum longiori, & magis dispendiosa dispen-
 sare, & dare quòd loco literarum exequutoria-
 lium, quæ sunt duntaxat monitoriz, ut inferius
 dicemus. Iudex mandatum exequutivum, quo
 ad manuum iniectionem peruenitur, decernat
 ea ratione, quòd hoc casu Ecclesia pro manuum
 iniectione alieno non indigeat auxilio, quòd ra-
 men non passim concedit Signatura, sed duntaxat
 ubi de re prophana, & non graui, vel etiam
 ubi

vbi de re spirituali actum fuisset, de expensis tamen esset duntaxat exequendum, prout semper euenit in exequutione sententiæ absolutoriæ pro reo, & vtroque casu is, qui exequutionem peteret, paupertatem allegaret, reddiditque se in hoc semper signatura difficilem.

Imò hac monitione canonica, quæ continetur in literis exequutorialibus, ac censuraria compulsionem huiusmodi vtitur Rom. Cur. non solum, vbi actione personali quis cõdemnatus esset, quo casu lex civilis non statim exequitur iudicatum, sed *quadrimestrem dilationem sibi indulget ad soluendum, aut præstandum id, quod per sententiam solueret, aut præstare iussus esset, l. 2. C. de usu rei iudic. verum etiam vbi reali actione quis condemnatus extitisset, quo casu lex regulariter condemnato nullam dilationem concedit, neque pro re, quam tradere iussus esset, neque pro fructibus, in quibus condemnatus fuisset, §. & si in rem institu. de offi. iud. & circumscripto hoc legis discrimine inter condemnatum actione personali, & actione reali, solet sacrum palatium quemlibet ipsorum, antequam exequatur, prius per literas exequutoriales monere, cum dilatione triginta dierum ad parendum sententiæ sub censuris & poenis, & aliàs prout in formula literarum exequutorialium inferius videbis.

Solemus igitur in palatio, multò magis coram alijs iudicibus delegatis Roma. Cur. vbi pro exequutione rei iudicatæ instamus, commissionem obtinere, qua signatura de exequutione rescribit, & quidem variè iuxta factorum contingen-

tias.

tias. Nam si res iudicata prætenderetur, quia sententia appellabilis non esset, utpote si in proprio possessorio iudicatum fuisse vigore Aegidiana constitutionis, de qua supra titulus, de appell. Amplius loquuti fuimus, consuevit signaturam rescribere de executione, non alias precise, sed cum clausula condicionali, quatenus Aegidiana constitutioni locus sit, vel alijs casibus, quatenus executioni locus fiat.

Quod si appellabilis esset sententia, videtur tamen rem prætenderet iudicatam, & solet distinguui, aut quia nullo modo appellatum, & signatura isto casu rescribit simpliciter, ut iudex executionis exequatur, nisi forte executione non eidem iudici, qui pronunciaisset, sed alteri etiam eius in officio successori demandetur, dum tamen persona mutaretur, quo casu non alias precise de executione rescriberet signatura, sed cum clausula condicionali, confitendo de iudicata, & ratio subesse videtur, cum maiore studio explicetur executionis petitio apud alium iudicem, quam apud eum, qui iudicauit, nimirum ignorantia rei ab alio in iudicio gestæ.

7 Qua ratione idem ferme seruari solet, ubi executione vigore trium conformium peteretur, cum enim hic petitor executionem velit, non solum vigore sententiæ à iudice executionis latæ nempe vltimæ, verum etiam aliarum præcedentium, quæ ab alijs latæ sunt, nec propterea possit iudex vltimæ sententiæ & executionis de existentia ac etiam de conformitate trium sententiarum se informare, nisi aliqua causæ cognitio adhibeatur, solet signatura hoc casu rescribere, sub alia condicionali clausula, confitendo de
tribus

tribus cōformibus, cui consueui ego addere hæc verba, vel aliàs de re iudicata, vt pinguior sit cōmissionis continentia, contingere enim posset, quod tres essent sententiæ, non tamen omnes exequibiles, sed altera tantum. Finge, quòd reus, contra quem exequutio trium conformium peteretur, allegaret, & comprobaret aliquam ex eis nullam esse, nullitas tamen inferret non solū nullitatem illius sententiæ, quæ nulla diceretur, sed etiam appellationis aduersarij à præcedente sententia, quæ propterea remaneret res iudicata, veluti si nullitas sententiæ proueniret à defectu mandati eiusdem procuratoris, qui à præcedente sententia appellasset, vel appellationem fuisset prosequutus, vel si succedanea sententia nulliter lata sit, appellans tamen à præcedente sententia non custodisset tempora instantiæ appellationis suæ à dicta præcedente sententia, etenim sententia nulla non facit perire instantiam Barto. in l. si quis in conscribendo, columna fin. in C. de pactis, & si appellans à prima prædendit sequiorem nullam, debet custodire tempora appellationis à prima, aliàs ob non legitimam infra tempora appellationis prosequutionem, prima res iudicata remaneret.

Verum si vigore alicuius sententiæ, à qua aliquo modo fuisset appellatum, exequutio peteretur, quia victor prætenderet, vel appellationem non fuisse validè interpositam, vel si validè, non tamen infra legitima tempora prosequutam, & cum istis casibus de veritate vtriusque præsuppositis aliqua causæ cognitio sit necessaria, an videlicet appellatio validè fuerit interposita, vel infra legitima tempora prosequuta,

Vu

Vc

appellans audiri possit, & si iustam habuisset impedimenti causam, illam afferre consuevit signaturam alio modo rescribere videlicet, quod terminatis terminis in articulo executiuo huiusmodi de stylo ac obseruantia sacri palatii seruatis, iudex ad executionem procedat, termini

- 8 * autem solent esse quatuor, ad docendum scilicet de appellatione ac eius legitima prosecutione primò pro prima, item pro secunda, item pro tertia, denique etiam pro quarta dilationibus, quorum locum quandoque etiam signatura dare consuevit, vt præfixo vnico breui & peremptorio termino ad docendum de appellatione ac eius legitima prosecutione, quo elapso & nihil quod releuet docto, iudex exequatur, prout supra diximus titu. de terminorum obseruatione in articulo executiuo versu. Quandoque etiam euenit, vt latis vna vel duabus sententijs, antequam tertia feratur, vsque ad finem, quæ
- 8 practica hanc utilitatem affert, & quia per eam euitat is, qui pro executione instat ex capite desertionis necessitatem pronuntiationis iudicis super desertione, à qua de iure daretur appellatio, & sic res in infinitum iret, & lites breuiori via amputatur.

- 9 Sed dices * ad quem iudicem executio rei iudicæ pertinebit, qua in re cõmunis est Theorica relata per Barto. in l. præcipimus, §. officijs, C. de appellat. quam sequuntur omnes in l. eos, C. eodem titul. & canonistæ præferunt Io. Monach. Archid. & Gemin. in cap. Romana, §. fin. de appella. in 6. & Franc. in cap. ex ratione, colum. antepenult. versicu. sexto quæritur extra eodem titul. quod si sententia confirmatur tempore, vt

quia

quia infra legitima tempora non appelletur, vel
emissa appellatio non prosequatur, tunc exe-
quetur idem iudex, qui sententiam promulga-
uit, l. si contra minorem, & l. quoniam nonnulli,
C. de appellat. authent. ei qui. & l. fin. §. illud et-
iam, C. de temp. appellat. & ista procedunt tam
in prima, quam in secunda sententijs, idque ec-
iam si appellationis iudex pronunciaffet caus-
sam non prosequat appellacionis desertam,
Archid. in dict. cap. Romana. §. fin. eodem titul.
libr. 6. sequitur Bald. in authent. si quis litigan-
tium, C. de episcop. audien. Geminia. in cap. Ro-
mana. §. si. versicu. in fin. gloss. ibi versicu. si verò
iudex de appellat. in 6. h quandoquidem senten-
tia super desertione interlocutoria est, & ex
ea nulla oritur actio vel obligatio ad dandum
vel faciendum, sed mera lapsi temporis est de-
claratio, gloss. in cap. cum dilectus circa fin. su-
prà de electio. Bald. in l. eos, C. de appellat. co-
lum. 3. Bart. in l. diuo Pio circa finem principij,
ff. de re iudica. Franc. in capit. ex ratione, colum.
ante penult. versicu. sexto, queritur extra de ap-
pell. si verò non tempore, sed expresso partium
consensu confirmaretur sententia, utpote quia
litigatores ab appellatione recederent, & isto
casu appellationis iudex exequetur, l. tale pa-
ctum, §. qui prouocauit, ff. de pactis, vel saltim
uterque iudex exequi poterit, Bart. in d. l. præci-
pimus, §. officijs. Quod si non tempore neq; par-
tium consensu, sed alia iudicis appellationis cō-
firmatoria prima confirmetur sententia, & idē
iudex, qui confirmauit, exequetur, Geminia. in
dict. capit. Romana, columna antepenultima in
fin. gloss. ex quo quando prima sententia fuit

V u a

per

per secundam confirmata, agitur ex sententia confirmante, & non ex confirmata, d. l. precipimus, C. de appellat. Bald. in dict. l. eos, colum. 3. num. 19. vers. porro illa quaestio in prin. ibi, sed quae est ratio, C. eodem titu. nisi forte confirmaretur à iudicis appellationis, ubi iam esset à iure confirmata, utpote ob lapsa tempora, iuxta d. l. si contra maiorem, l. quoniam nonnulli, C. de appellat. authent. ei qui, colum. fin. §. illud, C. de temp. appell. esset enim hoc casu confirmatoria iudicis appellationis potius abundans, quam necessaria, & ex superflua pronuntiatione iudicis ad quem, non deuoluitur ad eum exequutio, Bald. in l. pen. in fin. C. quorum appellatio, Fran. in d. c. ex ratione, colum. antepenult. versu, sed dubitatur, pone, extra de appellat. Idem si non confirmaretur temporis lapsu, nec partium consensu, nec denique iudicis confirmatoria, sed per infirmationem secundae sententiae, quae eam reuocabat, si nullo addito, vel mutato, si vero aliquo addito vel mutato uterque iudex, scilicet, qui primam protulit, & qui secundam eius reuocatoriam infirmauit exequi poterit, Gemina in d. c. Romana, §. fin. col. fin.

In hac varia iuris communis dispositione, mos Ro. Cur. aliàs fuit, ut is, qui rem iudicam prærenderet, habitis à iudicibus sententijs ac expensarum taxatione non adiret aliter signaturam iustitiae, neque iudices, qui sententias promulgarent pro illarum exequutione, sed in audientia Papae contradictarum compareret, & productis sententiarum instrumentis, alter ex procuratoribus eiusdem audientiae conducebat, qui reuiso processu causae, vniuersam illius historiam in audien-

audientia recensēbat, & pro exequutione inuē-
bat. Audientia verò ubi omnia intellexisset, si
processum ac sententias non probasset, vel rem
iudicatam, prout prætendebatur, non comperis-
set, consuevit litigatorem ad iudices, vt melius
vel vterius ageret, remittere. Quòd si processus
ac sententias nouisset ritè ac rectè latas, ac rem
iudicatam extare, solebat hæc audientia literas
exequutoriales apostolicas victori ad partes de-
cernere & concedere, sub Pontif. nomine ac
plumbo sedis sigillo, quibus mandabant exequu-
toribus in partibus, vt processus & sententias
huiusmodi debitæ exequutioni demandarent,
cum clausula contradictores & rebelles quos-
cunque censuris, & alijs poenis ecclesiasticis cõ-
pescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit
auxilio brachij sæcularis, quantum vigore exe-
quutores in partibus, præuia monitione ad pa-
rendum sententijs & rei iudicatæ, ubi parere re-
cusarent, vel negligerent, ad solitas censuras &
poenas, & denique ad inuocationem auxilij bra-
chij sæcularis procedebant.

Sed hodie / antiquato præscripto vsu, solent
litigatores, ubi rem iudicatam perpendant, omis-
sa via Audientiæ contradicatarum, adire signatu-
ram iustitiæ, & petere, vt exequutio rei iudicatæ
iudicibus, qui merita causæ nouerunt, delege-
tur, vt sententias, ac rem iudicatam exequantur,
& literas exequutoriales decernant, prout infe-
rius, & quoad personam exequutoris, si varia
est, prout suprà audistis, iuris communis dispo-
sicio in committendo exequutionis articulo, mi-
nus potest obseruantia Signaturæ in hoc esse vni-
formis. Regulariter verò consuevit Signaturæ

exequutionem committere eidem iudici, qui eam sententiam promulgasset, cuius exequutio postulatur, iuxta tex. in di. l. si contra maiorem, & in l. quoniam nulli, C. de appella. & in d. auth. ei qui, & in l. si. §. illud etiam, C. de temp. appella. & in auth. de appel. & appella. & infra quæ tempora, §. 1. idque etiam si à sententia huiusmodi appellatum fuisset, dum tamen causa appellationis non reperiatur alteri iudici commissa, quia tunc signatura non consuevit de exequutione rescribere, nisi ad iudicem appellationis, idque ea ratione, quod ex quo iurisdicção fuit semel ad eum per commissionem appellationis deuoluta, licet prætendatur desertio, & per eam iurisdicção reuertatur ad primum iudicem, vt notatur in l. eos, C. de appella. Articulus tamen desertionis est dubius, & ratione istius dubij iudex appellationis remanet iudex, & habet cognoscere de desertione, & an sua sit iurisdicção, cap. l. uo. nobis extra de appell. & licet sententia super desertione ex stylo Rom. Cur. vt supra diximus, prætermitti soleat, cum tamen de ea per saltum cognoscatur & ratione istius cognitionis, iudex ad quem remaneat iudex, solet isto casu signaturam articulum exequutionis iudici ad quem committere, cum clausula tamen seruatis quatuor terminis in similibus seruari solitis, vel præfixo illorum loco aliquo breui & peremptorio termino vt supra.

Et si appellationis causa reperiretur iam alteri commissa, si modò expediret ei, qui pro exequutione instaret, petere exequutionem coram iudice à quo, daret Signaturam aliam commissionem iudici ad quem directam, qua rescriberet, quod

quoddam seruatis dictis quatuor terminis, seu vnico illorum loco, vt supra, præfixo inhibitionem suam, si modò inhibuisset, moderaretur, & causam ad Iudicem à quo remitteret. Arridetq; hæc obseruancia Signaturæ iuri communi magis, quàm proxima, ex quo de iure, vbi desertio verificetur, iurisdictio reuertitur ad iudicē à quo, vt in d. l. eos, C. de appel.

Vbi non iudici ad quem committenda esset executio, sed iudici à quo, & plures essent veluti si duo lata fuissent sententiæ, & prima fuisset per secundam confirmata, conuenit signaturæ committere executionis articulum non primo iudici, sed secundo, qui primam sententiam confirmauit, idque ea (vt opinor) ratione & quia * isto casu ageretur ad executionem non ex sententia confirmata, sed ex confirmante secundum veram opinionem, quam Bald. attestatur communem in d. l. eos, colum. 3. num. 2. ver. porro illa quæst. in princ. ibi, sed quæ est ratio, C. de appell. Quæ ratione idem seruatum est etiam, vt vbi executio trium conformium peteretur, vt videlicet committatur iudici, qui vltimam confirmatoriam sententiam promulgauit.

Generalis vceò ac communis dispositio similis commissionis executorie, qua vtimur in hac specie, solet esse, quæ iudex * executionis omnes & singulas expensas pro oratoris parte factas taxet & moderetur, sequestrum, si quod extaret relaxet, ac relaxationis instrumentum decernat, fructus liquidet, ac sententiam & omnia in ea contenta, tam contra victum aduersarium, quàm omnes alios & singulos intrusos & intrudendos debitæ executioni demandet, & p. præmissis

missis omnibus & singulis in sententia contentis
 literas exequutoriales ad partes etiam pre-
 dictum publicum confuto summarie & extri-
 dicialiter de non tuto accessu, intimandas sub
 communicationis alijsque censuris & penis ec-
 clesiasticis decernat, & in euentum non paritio-
 nis, censuras & poenas huiusmodi eosdem incur-
 risse declaret, aggrauet, reaggrauet, & interdi-
 ctum ponat, inuocato etiam ad hoc, si opus fue-
 rit, auxilio brachij secularis, literasque de super
 oportunas & necessarias suo sub sigillo decer-
 nat, quæ perinde arctent, ac si sub plumbo expedi-
 tæ forent, cōstitutionibusque & ordinationibus
 apostolicis, cancellariæ regulis illa præferim,
 qua caueri dicitur, vt similes literæ aliàs, quam
 sub plūbo expeditæ nullius sint roboris, vel mo-
 menti, cæterisq; in contrarium facientibus non
 obstantibus quibuscunque. Ideoque dicere sole-
 mus omnes & singulas expensas taxet &c. per præ-
 scripta verba vniuersalia, non tamen indefinite,
 per verba expensas tantum, vt videatur magis
 expressum de taxatione expensarum, non solum
 coram eodem iudice tactarum, sed coram alijs
 præcedentibus iudicibus, quas aliàs sine simili
 speciali mandato taxare non posset, Rot. dec. 734
 in antiq. Nota, quòd quando fit taxatio de taxa-
 tione expensarum. Item dicimus literasque de
 super oportunas suo sub sigillo decernat, & su-
 perius enunciata regulæ derogamus, quia offici-
 ales Cancellariæ apostolicæ, per quorum offi-
 cium literæ exequutoriales, vt supra, sub plūbo
 expediri solebant, vbi vidissent nouum hunc li-
 tigatorum vsum, euitando viam audientiæ con-
 tradiatarum, pro exequutione habenda consue-
 uerunt,

uerunt, ut ius solutionū suarum eis saluum esset
curare apud pontifices pro tempore, ut inter a-
lias constitutiones & regulas cancellariæ suæ
hanc quoque edicerent, ut literæ exequutoria-
les aliās, quam sub plumbo expeditæ uulgius ef-
sent roboris, vel momenti, & propterea litiga-
tores oportuit adinuenire hoc derogationis re-
medium, ut obstaculum contrariæ regulæ sum-
mouerent, qua in re ad eū se facilem præbuit
& præbet Signatura ut illam supplices iu-
re quasi præscripto obtrinare soleant. Denique
dicimus, etiam per edictum publicum intiman-
das, constituto summarie, &c. de non tuto accessu,
quia hæc via intimationis per edictum publi-
cum non permittitur, nisi in isto speciali casu,
quando ad eum, cui intimatio fienda foret, tutus
non daretur accessus ex indulto Bonifa. 8. in ex-
trauag. unica, Rem non nouam de dolo & con-
tu. & requiritur summaria & extrajudicialis sal-
tim iudicis informatio, per tex. in cle. 2. de iudi-
cijs, Rot. decis. 252. Dic, quod in c. dudum, 203.
Dic, quod citatio omnibus in antiq. titu. de citat.
Staph. car. 158. quo casu, quid testes deponere ha-
beant, uidimus supra titulo de citatione extra
cu. s. quod si & titu. de exequutione citationis ad
partes decreta.

Addo, quod si pro fructuum liquidatione nō
haberes fortè testes in promptu in Roman. Cur.
præsentēs, & expediret tibi eos in partibus reci-
pi, & examinari, solet signatura in articulo exe-
quutio & in eadem commissione, qua de exe-
quutionibus rescribit, rescribere etiam ut exe-
quutionis iudex vices suas aliquibus probis vi-
ris, in partibus in dignitate ecclesiastica nihilo-

minus constitutis, subdeleget, qui in articulo liquidationis huiusmodi testes & alias probationes recipiat, & receptos ad se remitat, instrumentumque subdelegationis huiusmodi suo sub eodem sigillo decernat, non tamen præcisè, sed eius arbitrio, per quam subdelegationem subleuatur is, qui executionem peteret, ab impensa expeditionis remissior, licet (ut opinor) posset iste probationes per super executores literarum executorialium in partibus recipi, & ad curiam transmitti per tradita in dec. 403. in no. fuit dubitatum de offi. deleg. versic. contra hanc meam opin.

m

12

Impetrata siquidem præscripta commissione executoria, & iudici, cui dirigitur præsentata, ex quo * commissio non firmat iurisdictionem neque probat, nisi parte citata ad opponendum, gloss. Barto. in extrauag. ad reprimen. super verbo de plano, quem, in crimin. l. a. maiest. proc. poss. Aegid. conclus. 38. Rom. conf. 519. Cassad. decis. 7. de appellat. in fin. verbis consueuimus in palatio citare aduersarium ad dicendum contra commissionem ultimo loco præsentatam, in qua citatione & si fortè fieret contra absentem à Roman. Cur. & non per nuncium siue cursores, quo casu suprà titul. de introductione causæ in Rom. Cur. contra præsentem diximus, rescripti insertionem clem. 2. ut lite pen. non esse necessariam, minus erit similis commissionis executoria insertio necessaria, Rota decis. 354. in no. si executor trium cōformium de senten. & re iudi. reproducta hac citatione, si commissio non præcisè rescriberet, & sub aliqua ex his, quas suprà diximus conditionalibus clausulis, utpote

utpoteconstito de tribus conformibus, seu re
iudicata, siue assertis, aliasue simili, quia ista
clausula »tanquam ablatiuus absolutus inducit
conditionem, Bartol. in l. i. col. fin. ff. de cond. &
demon. consueuimus in primis purificare istam
conditionem, & docere de re iudicata, seu tri-
bus conformibus, vel denique de alijs assertis
per repetitionem actorum, si ex eisdem actis
posset constare, sin autē per alias exteriores pro-
bationes. idque parte citata, quoniam * verbum
constito, præsertim in iudicialib. importat par-
tis citationem, gloss. in clemen. præsentī verbo
constiterit de censibus, Rota decis. 683. in antiqu.
Dico, quod si in aliqua commissione de com-
mis. & citatio. & sequenti, vbi idem dicitur de
verbo, si repperit, licet secus de verbo, si inuene-
rit Aegid. conclus. 179. Auditor de offic. delega.
Staph. car. à tergo in fi. ver. secus fortē si in com-
missione cum seq.

Et si commissio daret, quod seruatis quatuor
terminis de stylo palatij in articulo executiuo
seruari solitis, vel aliās essemus in casu, in quo
seruandi essent, vel eorum loco daretur termini
præfixio, solet is, qui pro executione instaret,
seruare hanc telam, vel quatuor terminorum
ad docendum de appellatione, ac eius legitima
prosecutione. primò pro prima, deinde secun-
dò pro secunda, terriò pro tertia, & deniq; quar-
tò pro quarta dilationibus, prout supra tituli
de terminorum obseruatione docuimus, vel si
commissio executoria dispensaret ab hac ter-
minorum obseruatione, & daret, quod illorum
loco vnicus terminus præfigeretur, vt supra,
solet victor citare aduersarium, ad videndum
bi

bi præfigi terminum iuxta formam commissio-
nis, & citationis hora adueniente, iudex termi-
num præfigere semper ad secundam, & manda-
re, vt intimeretur aduersario.

14 Hiso peractis, vbi iurisdictione iudicis exe-
quutionis, vt supra firmauerimus, & seruata
fuerit tela iuxta suos casus (vt supra diximus)
necessaria, vsus palatij est, vt alia * citatio fiat,
tenoris infra scripti. Citetur N. ex aduerso prin-
cipalis, vel procurator, si cum procuratore lis
tractetur, ad videndum taxari, & moderari om-
nes & singulas expensas pro parte infra scripti
instantis in huiusmodi causa habitas & factas,
& literas exequutoriales iuxta formam eiusdem
commissionis decerni, & si fortè extaret seque-
strum, in eadem citatione addere solemus, ad vi-
dendum relaxari sequestrium, & instrumentum
relaxationis decerni. Quæ citatio potest fieri ad
primam diē, ac etiam per totā, prout temporis
necessitas vrgeat, & adueniente hora similis ci-
tationes, patronus eius, qui pro exequutione in-
stat, cedula designationis omnium expensarū
dictat, cuius formulā habes in sæpius citato for-
mulario procuratorum Ro. Cur. eis qui instat,
data relatione cursoris, cedula designationis
expensarum porrigit, & præuia partis petiti-
one, iudex illas taxat & moderatur, & eodē con-
textu, sequestrium, si extat, relaxat, ac relaxatio-
nis instrumentum, nec non literas exequutoria-
les pro omnibus in sententia contentis sub soli-
tis censuris & poenis ecclesiasticis decernit, iux-
ta formam commissionis, p & quia * de iure post
iudicis taxationem, defertur iuramentum par-
ti, vel eius procuratori, quod tantum & ultra
fuerit

P
15

fuerit in caussa expensum, glo. in cap. i. de elect. in 6. verbo docuerit & expensarum taxato, non subsequuto simili iuramento, esset de iure nulla, capit. cum venissent, extra de eo, qui mit. in poss. de stylo sacri palatij deferitur hoc iuramentum in ipsa expensarum taxatione petenti taxari expensas, & licet non apparenter. Notarij tamen caussarum actuarij eiusdem sacri palatij in extensione huius termini taxationis expensarum, semper extendunt hoc iuramentum tanquam deferri & præstari solitum, prout etiam faciunt in extensione aliorum iuramentorum de more palatij deferri & præstari solitorum, utpote de calumnia in termino substantiali ad hoc servari solito, vel in supplementum semiplenæ probationis in termino sententiæ, raro enim hæc iuramenta apparenter & solenniter deferuntur in palatio, quia Patres præsupponunt procuratores sacri palatij viros eruditos & tales, qui benè sciant, quòd in istis actibus, in quibus iuramentum præstari solet, per solam traditionem cedula relationis cursoris, ubi de iuramento fit mentio, & nostro casu per exhibitionem cedula designationis expensarum præstatur iuramentum.

Formula * autem seu continentia literarum executorialium, quibus hodiè utimur in palatio, est quòd executionis iudex per literas executoriales huiusmodi scribit ad omnes iudices Principes sæculares & personas Ecclesiasticas & publicas, utpote rebelliones necnon ad curiæ caussarum Camera apostolicæ generalem auditorem scribit, eisdemq; sub excommunicationis & alijs poenis Ecclesiasticis præcipit, ut quo-

quotiescunq; pro instantis parte fuerint requisiti, seu alter eorum requisitus infra sex dierum spatium, quorum duo pro primo, duo pro secundo, & duo pro tertio peremptorio termino eis præfigit, debeant videlicet Ecclesiasticæ personæ prædictæ condemnatum aliosque intrusos & intrudendos auctoritate apostolica monuisse, quatenus infra triginta dierum spatium post monitionem huiusmodi, quorum decem pro primo, decem pro secundo, & decem pro tertio peremptorio termino, ac monitione canonica assignat eidem instanti, vel eius procuratori legitimo, omnibus & singulis in sententia contentis parere, quæ per extensum exprimuntur, idq; tam quoad rei possessionem & ad expensas, quam etiam quoad fructus, etsi usq; in eam diem non fuerint liquidati, usus enim palatii permitti, ut non solum iudex generaliter condemnet victum in fructibus perceptis absque alia quantitatæ liquidatione. Sed etiam exequutor possit in exequutione sic generaliter monere ad restitutionem fructuum, etsi adhuc non liquidatorum, Rota decisione 183. in no. sicut de sententia & re iudicata. Quod si sic moniti infra præscriptam triginta dierum dilationem sententijs, ut præmittitur parere recusauerint, vel cessauerint, eisdem personis Ecclesiasticis præcipit, ut eosdem monitos publicè denuncient excommunicatos, etsi post denunciationem huiusmodi excommunicationis sententiam per spatium decem dierum sustinuerint, easdem censuras aggrauent, i. reiterent & innouent, maiori tamen cum solennitate, utpote pulsatis campanis, candelis accensis, & postea extinctis, ac in maledictionis

tionis signum in terram proiectis, & alijs, quas omnes recensere ociosum esset, quod si iidem ut præmittitur, moniti, denunciati, & aggravati præmissa omnia per alios decem dies sustinuerint, eosdem processus & censuras reaggravent. i. reiterent & innouent, ac omnes Iesu Christi fidelibus etiam familiaribus, affinibus & seruientibus eorundem commercium cum præfatis excommunicatis eis sub eisdem censuris & poenis interdiciant, etsi excommunicationem, aggravationem & reaggravationem huiusmodi per alios decem dies sustinuerint, omnes & singulas Ciuitates, Castra, Oppida, Loca Villas, Ecclesiastica collegia, & parochiales aliasque Ecclesias, sub quibus, & ad quas præfati sic moniti degunt, & perueniunt, quamdiu ibi fuerint, Ecclesiastico supponant interdicto. Quod si denique interdictum huiusmodi per alios decem dies passi fuerint, ex quo gladius spiritualis non suffragatur, auxilium brachij secularis inuocent & requirant, prout in formula literarum exequutorialium huiusmodi latius continetur, quam apud vulgatum formularium instrumentorum legere licebit.

Et quamuis iudex exequutionis in præscripta literarum exequutorialium formula subdeleget vices suas exequutoribus in partibus, ut moneant condemnatum, aliosque intrusos ad restitutionem possessionis & fructuum ac expensarum solutionem, verum etiam ad declarandum & denunciandos eos excommunicatos in euentum non paritionis, & successiue aggravandum, reaggravandum, interdiciendum, & auxilium brachij secularis inuocandum, nihilominus

mos

mos inoleuit in palatio, vt exequutores in partibus duntaxat literas exequutoriales condemnato ac intrusis intiment & primam partem ipsarum literarum duntaxat videlicet, & antedictam monitionis canonicam ad parendum rei indicatam infra triginta dierum terminum exequatur, & vbi literae exequutoriales fuerint legitime intimatae non procedatur ad vltiorem exequutionem coram dictis exequutoribus, sed habitare relatione legitimae intimationis earundem literarum, reproducantur literae una cum relatione intimationis in curia coram auditore exequutionis iudice ad effectum procedendi ad vltiorem exequutionem, Staph. car. 169. à tergo in prin.

17

Et licet * victus fuerit condemnatus in fructibus & pro eisdem quoque in literis exequutorialibus monitus, cum tamen generaliter tantum poterit, nihilominus ipse in hoc exequutionis articulo negare se fructus huiusmodi percepisse, vel opponere, quod eos in vtilitatem beneficij conuertisset, si modò hoc infra terminum triginta dierum sibi datum, vel saltem antequam declaratoria sententia contra ipsum proferatur, allegauerit, Rota decisione 183. in no. sicut Auditor de sententia & re iudica. & decisio. 158. licet reus de renun. in no. Bald. consilio 99. s. volum. & propterea is, qui exequutionem etiam pro fructibus peteret, in hoc exequutionis articulo probare debet victum fructus percepisse & quot, nec posset pro fructibus, post antedictam exequutorialium intimationem, ad declaratoriam aliaque praedicta procedere, nisi habitata à iudice de fructibus liquidatione, quam Auditor q debet facere taxando fructus non multiplicatos

9

plicatos in vnica summa, sed fructus singulis annis tantum valuisse, prout docet Rota decisione 337. in no. Auditori de rescript. & de appella. sequitur Staph. car. 175. & à fructuum liquidatione condemnatus poterit etiam appellare, & signatura solet causam appellationis huiusmodi committere. Crederem tamen hoc casu, quo liquidatio fit in executionem sententiæ, appellationem emitti debere, non ab ipsa liquidatione, sed ab eius excessu, & licet non defuerint, qui isto casu voluerint expressionem excessus, satis non esse in genere, nisi quantitas quoque exprimeretur. Abb. in capit. quoad consultationem column. final. de re iudica. receptior tamen est contraria sententia doctorum ibidem in præallegato capit. quoad consultationem, & alijs locis communibus & finito vel prætermisso liquidationis articulo, solet is, qui pro vltiori executione, instaret reproductis literis executionalibus, & illarum executione, parte citata ad dicendum contra & videndum iurare testes super illorum recognitione, testes super recognitione inducere, & exinde seruatis quatuor terminis in simili argu. declaratoriæ de vsu sacri palatii seruari solitis, ac eisdem etiam ex abundanti, in vim innocentianæ, vel specialis commissionis ad hoc impetratæ vnici contextu & audientia reiteratis, sententiam declaratoriā excommunicationis petere & obtinere, quæ semper in scriptis ferri consuevit & sub formula infra scripta.

Per * hanc nostram declaratoriam sententiā quam de dominorum Coauditorum & G. Ferimus. in his scriptis, pronunciamus, &c. quēdam

X x

Meuium

Menium assertum clericum aduersarium ob nō paritionem literarum exequutorialium contra eum ad instantiam nobilis viri domini Sempronij de, & super certis, canonicatu & prębenda Ecclesię Segobienfis & illorum occasione decretarum excommunicationis ac alias sententias, censuras, & poenas in eisdem literis exequutorialibus contentas incurrisse, eundemque excommunicatum publicę denunciandum, & ab omnibus euitandum fore, & esse, prout denunciamus, ac euitari mandamus, literasque declaratorias desuper oportunas decernendas fore, prout decernimus, dictumque Menium in expensis &c. condemnandum fore & esse, prout condemnamus, quarum taxationem nobis in posterum reseruamus.

27

Termini * autę in hoc articulo declaratorię ob nō paritionem literarum exequutorialium de stylo sacri palatij seruari soliti sunt, qui sequuntur, videlicet:

Ad docendū se paruisse literis exequutorialib.

Primò pro prima,

Secundò pro secunda. } Singuli ad primā diē.

Tertiò pro tertia,

Quartò pro quarta,

Lata denique declaratoria sententia, ac literis desuper oportunis relaxatis, dantur cursori, qui illas affigat, & publicet in locis solitis, & a die publicationis huiusmodi expectatur aduersarius sic excommunicatus per decem dies, quibus elapsis, si adhuc cesset rei iudicatę & literis exequutorialibus parere, & excommunicationis sententiam indurato corde sustineat, ad vltiora contra ipsum vsque ad brachij secularis inuo-

inuocationē, modo quo inferius dicemus, proce-
ditur cum interuallo decem dierum inter singu-
los infra scriptos terminos seu actus à singulo-
rum publicatione.

Ad videndū se aggrauari,	} Singuli ad primā, vel etiā per totā cū interuallo ta- men decē dierum inter vnū & alium à singulorū publi- catione.
Ad vidēdum se reaggraua- ri,	
Ad videndum interdici,	
Ad vidēdum brachium sē- culare decerni.	

Exinde super * inuocatione auxiliij brachij
sæcularis literæ expediuntur, quibus iudex exe-
quutionis apostolicus auctoritate apostolica
omnes & singulos Principes sæculares cuiusuis
dignitatis & præminentie etiam si imperialis
existant, veluti exequutores iusticie monet &
requirit etiam excommunicationis & alijs pœ-
nis & censuris Ecclesiasticis, excepto Imperato-
re, quem in hoc dūtaxat adhortatur, vt quoties-
cunque fuerint pro parte victoris requisiti con-
tra aduersarium exequantur in personam, & sic
detineatur, donec omnibus & singulis in sen-
tentijs & literis exequutorialibus contentis, vi-
ctori integraliter satisfecerit, vel in bona, ser-
uato tamen ordine, vt prius capiantur mobi-
lia, deinde immobilia, & postremò ad nomina
& iura perueniatur, l. à diuo Pio, §. in vendica-
tione, §. vtrum, & §. penultim. ff. de re iudi. qui-
bus adhortationibus, monitionibus, & iussioni-
bus, si paruerint, vel parere paratos se exhi-
beant, victor habebit intentum, si verò recusent,
vel cessent, si victor ad Romanā Curiam reuer-

XX 2

tatur

tatur cum relatione requisitionis suæ procederet Roma. Curia contra Dominos temporales huiusmodi, ad declaratoriam censurarum & poenarum in literis inuocationis auxiliij brachij secularis contentarum, parte volente & instante, & camera apostolica reproductis literis inuocationis brachij secularis, ac instrumnto requisitionis dominorum temporalium ad illarum exequutionem, vbi Patribus cameralis audiētiae visum fuerit dominos temporales sic requisitos recusasse, vel saltem cessasse in postulata exequutione, solent victo utpote in casu denegatæ iustitiæ repræsalias contra subditos illius domini temporalis & literas oportunas de super victori manu regia concedere. Quæ repræsalia quibus casibus, qualiter concedenda sint, & à quibus, habes a Bart. in tract. suo repræsaliarum, ad quem semper poteris, vbi opus erit, recurrere.

12

Et* si aduersarius censuras tanto tempore sustinisset, ut propter nimiam eius cōtumaciam videatur insurdescere, solet Signatura dare commissionem, ut fructus aliorum beneficiorum, quos ipse in alijs locis obtineret, sequestrarentur, donec literis exequutorialibus cōtra ipsum emanatis paruisset, argum. text. in capit. quoniam frequenter in fin. ut lire non contestata, & in l. Fulcinius, §. ff. ex quibus causis. in post. ear. Staph. car. 176. prima facie, Imò isto casu quia aduersarius propter insurdescētiā & censurarum neglectum, esset de hæresi non mediocriter suspectus, fieret contra ipsum locus fisco, & Signatura iustitiæ daret commissionem iudici ordinario Ro. Cur. ut constito sibi summarie & extra-

extraiudicialiter quantum sibi sufficere videbitur, quod aduersarius sit de insurdescentia dif-
famatus, procedat contra ipsum veluti de hære-
si suspectum, & monitoriū ad personaliter com-
parendum, seq; à præmissis expurgandum com-
pareat, & quod plus est, darentur etiam contra
ipsum via gratiosa literæ priuationis beneficio-
rum, & in forma iuris ad priuationem seruatis
seruandis procederetur. Reliqua mi Pelleæ, quæ
ad vsum iudiciorum sacri palatii attinent, quæ-
que plurima sunt, ego aliàs, vbi maius ocium na-
ctus fuero, ad te interim in foro aduocatiorem ea
omnia veluti solidioris cibi scribam, nisi fortè
tu meo exemplo, longa regestorū lectione, quæ
sola mihi in hac arte vera fuit pædagogia & diu-
tina fori versatione, hac præsertim monstratio-
ne nostra adiutus à te ipso (vt facillè spero, acce-
peris, meque ab hoc munere exemeris.

ANNOTATIONES.

Non prodesset.) Frustra nempe sententiæ profer-
rentur, si ea debite executioni non demandarentur, capit.
quoad consultationem de re iud. not. Accurs. in rubr. C. de
execu. rei iud.

Quæ valida.) Sententiæ * inualida executionem
non meretur, l. 4. §. condemnatum, vbi Bart. Alex. Ias. &
alii, ff. de re iud. Ang. in l. i. ff. nil nou. app. ll. pend. & tradit
Ass. decis. 283. nu. 1. & decis. 28. nu. 9. & rursus decis. 39.
numer. 6.

Sed iudicis.) Altero * de duobus modis, vt hic, exe-
cutione sententiæ peti posse, declarat etiam Andr. ab Iser.
in consti. reg. Neap. dilationes, ibique admonet, melius esse
officio iudicis executionem petere, illa certè ratione, quia
tunc nec libellus, nec litis contestatio requiritur, quod secus
esset, quando iure actionis peteretur, & huic opinioni

35

consentit Alex. conf. 50. col. 3. libr. 2. Ceterum te monitum esse velim, quod * qui executionem petit nedum sententiam, sed acta exhibere tenetur, nisi biennium transactum fuisset, quia tunc solam producere sententiam sufficeret, ita Bald. docuit in l. 1. C. ne lice. tert. pron. Que quidem executio sententie causa summaria dicitur, l. à dno Pio, §. super rebus, vbi Doct. ff. de re iur. Bart. in l. litibus, col. pen. C. de agri. & cens. lib. 11. & Lanfr. in cle. sepè, in 13. conclu. de verb. sig. Quod tamen cum temperamento intelligas, vt Bal. declarat in l. 1. §. is videtur, prope fin. ff. si quis ius cit. non obtemp. habere locum, quando contra executionem nulla opponitur exceptio.

d
26

Quod exequutor.) Ita executione * sententie facienda, an partis citatio requiratur, à Doctoribus in varias sententias itum est, sed tu Alex. videas in d. l. à dno Pio, §. in venditione, col. antep. Dec. conf. 97. & Maran. in praxi, in fin. nu. 16. & seq. vbi per conclusiones rem hanc bellissime declarat, & Afflict. etiam legas decis. 157. in fin. & 396.

Com. opi.

nu. 9. atque Gomes. in reg. Cancell. de subrog. collit. quest. 4. versic. ratio est, vbi post Alex. citato loco testatur, communem esse opinionem, quod sententia, que in indicatum transiit, executioni absque aliqua partis citatione mandatur, ibique de stylo Rotæ meminit, quod cum literæ exequatorie expediuntur, in eis apponitur clausula, quod propria auctoritate possessio capi possit, quem tamen stylum sanè intelligas, vt auctoritas hæc concessa videatur, si in possessione capienda aliquem resistentem non inueneris, & est communis opinio teste Ias. in l. iustè possidet, num. 13. ff. de acq. poss.

Com. opi.

27

Sed an valeat * executio pro pecuniario debito, que non fuit facta seruata forma, dict. l. à dno Pio, §. in venditione, scilicet, vt primò mobilia, deinde immobilia capiantur, & aliàs vt ibi. Doct. hac in re in varias sententias diffusi sunt, vt ex Ias. eo loci liquet, numer. 10. tamen communis est opinio, quod valeat, vt Ias. ibi testatur, quamuis ipsi displiceat. Sed

Sed proculdubio cōmunis cōclusio procedit in causis, in quibus sola veritate inspecta proceditur vigore legum municipalium, tunc etenim virtute illius clausulae, exequutio nequaquam evocatur, licet ordo minimè fuerit servatus, ut produm est à Bal. in c. tue, ut lit. non contest. Rom. in l. non solum, §. sed probari. ff. de ope. non nunc. & Ias. præcitato loco. Nicol. Anton. Grauat.

Secus si.) Adde Bal. conf. 149. lib. 3. ubi ait, aduersus tertium in iudicio minimè nominatū, exequutionem fieri non posse, conferunt ad hoc etiā, quæ ipsemet Bal. atq; Imo. scribunt in l. si bina, ff. de iniust. rup. & irr. test. & idem B. l. d. in l. si pro te, in fin. C. de dotis promiss. Nico. Ant. Grauat.

Et licet Gellius.) Et si in pandectis lex illa sit contra veratos homines durissima, de qua Gell. meminit, lib. 20. c. 1. non inuenitur, ut auctor hinc ait, tamen lege XII. tabularum, (ut Gell. breuibus rem perstringit) ita cautum erat. Quæ quidem titulo de re iud. in hæc verba erat scripta, veluti Aymmaris Rinalius, & Oldendorpius rub. 8. n. cñō Fran. Bold. in Com. ad leg. XII. tab. in l. 46. tradiderunt. Aeris * confessi, rebusque iure iudicatis 30. diebus iusti sunt, post deinde manus iniectio est, in ius ducito, ni iudicatum fecit, aut qui pseudo eo iure vim dici se cum ducito, vincito aut neruo, aut compedibus 15. pondo, ne minore, aut si voluit, maiore vincito: si non voluit suo vincito, ni suo vincit, qui cum vincit habebit, libras farris in dies dato si voluit, plus dato: in vinculis 60. dies habeto, inter eos trinis nundinis continuis ad prætorem in comitium producito, quantæque pecunie iudicatus erit, prædicato, tertijs autem nundinis (si interea pascuus non sit) capitis pœnas dato, aut trans Tyberim peregrè venum ito, & si plures forent, quibus rem esset iudicatus, tertijs nundinis partem secanto, si plus minusve fecuerant, si ne fraude esto. Hæc erat lex, quam Phavorinus Philosophus datam & planè inhumanam iudicabat, & Sextus Cecilius iurisconsultus defendebat, veluti fidei seruandæ gratiam la-

Com. opi.

e

f

28

tam, & his ut terrorem incuteret, qui à creditoribus pecuniam passim sumebant, nulloque restituendi animo per vinarias tabernas, atque lupanaria illam deinde perditissime consumeabant: & ob id sic duram legem latam fuisse, Sex. Cæcil. aiebat, hinc viuctos plures fuisse, dissectum autem esse antiquitus neminem atque legisse, inquit, neque audivisse. De qua lege, ut debitoris corpus inter creditores divideretur, meminere Fab. Quintilianus III. Institutionum lib. Alex. ab Alexandro in Genealibus lib. 6. ca. 10. Budem eruditè loquens in annotationibus in pandectas tit. de indicium additione, & Couar. lib. variarum resolu. secundo, cap. 1. qui benè cumulateque hac de re scribit, & Hieronymus Magius in Miscellaneorum primo, cap. octavo. Linius tamen in II. ab urbe condita literis mandavit, quod ex lege XII. tabularum debitores, qui non erant soluendo in temporariam servitutem creditoribus suis, ut nexi addicebantur. Ceterum mutatis temporibus, priscarum legum illa durities à Iurisconsultis atque Imperatoribus lenita fuit, ut oberti bonis deficientibus in carceres tradantur, quos si effugere velint, beneficium eis concessere (& si illud sterile sit) cessionis scilicet bonorum, ut ff. de cessione bon. & C. qui bo. ced. poss. Nicol. Anton. Gravatus.

- 8 Quia per eum.) Quod à sententia, qua pronunciatur appellationem esse desertam appellari possit, placuit Franco in capit. ex ratione, colum. 23. vers. circa novum de appella.
- 29 & diximus supra lib. 6. capit. 3 sub litera G. Ceterum * appellationis evitandæ causæ, cautius est, ut iudex à quo aliquid alia iudicis ad quem pronuntiatione sententiam exequatur, ut Franc. ibi admonet. colum. antepen. in fin. & traditur à Bald. cons. 390. libr. 3. atque Ang. consil. 140. quos sequitur Maran. in praxi, in 6. par. ver. Appellatio, nu. 190. Sed * operæ precium est scire, quis iudex à quo, vel ad quem pronuntiabit appellationem esse desertam? brevis sic dicendum erit, quod si appell. ex nō prosecutione deserta sit, & iudex, ad quem nunquam

numquā aditus fuerit, iudex à quo suā poterit exequi sententiam, quinimò nec alia sibi opus est pronuntiatione, ne materia (ut diximus) appellandi præbeatur. Quanquam si super desertione pronuntiare vellet, vtile alio ex latere erit, quia appellantem ad expensas condemnabit, ut Abb. ait, in c. sepe colum. 3. de app. Si verò iudex ad quem aditus fuerit, & coram eo appellatio introducta, dubio procul ad eum pronuntiare spectabit, veluti Francisc. citato loco ait, col. 19. versicu. circa septimum, & tradunt Alex. & ceteri in l. preses, ff. de re iudic. & Felin. in c. ex parte, 2. col. 6. de rescript. Non tamen* hac facti specie, quando sententia confirmatur ex desertione primæ per lapsum fatalium, ageretur ex ipsa sententia confirmante, cum ea sit interlocutoria, neque actionem pariat, sed ex prima ageretur, & est communis opinio, sicuti Ias. affirmat in l. res iudicata, num. 14. ff. de re iudic. & in l. à diuo Pio in prin. nu. 26. eo, tit. vbi etiam Alex. nu. 20. Secus tamen esset, cum aliter, quàm ex desertionis capite, prior sententia per iudicem appellationis confirmatur, nam tunc ex illa confirmante, & non confirmata ageretur, ut in d. l. res iudicata, num. 11. auctor est idem Ias. post alios dicens etiam hanc opinionem communibus suffragiis receptam esse, vbi quoque Ripa num. 15. Nec illud* in hac desertionis materia memoria excidat, quod Fran. annotauit in d. c. ex ratione, col. 20. ver. quoad secundum, videlicet necessarium non esse, quod à parte de ipsa desertione opponatur, cum iudex ex officio appellationem esse desertam pronuntiare possit, & debet. Nicolaus Anton. Grauatius.

Quandoquidem.) Quod* sententia, quæ super desertione profertur, sit interlocutoria, nec non quando fatalia lapsa fuisse pronuntiat, vel quod non liceat tertio prouocare, proditum est à Bald. in l. 2. col. penul. in fin. C. de episc. aud. verū sanè intelligas, quia licet sit interlocutoria, vim tamen diffinitivæ sententiæ habet, veluti eò loci Bal. declarat, & ab ea appellari potest, Corn. cons. 14. & 262. libr. 4.

X x 5

& di-

31

Com. opi.

Com. opi.

32

33

33

- i** & diximus lib. 6. c. 3. sub lit. G. Nico. Anto. Grauatius.
Sed hodie.) Vide Compilatores Form. vari. com. 15.
fol. 15. col. 1. & fol. 21. col. 2.
- k** Quia isto.) Adde Bart. in l. precipimus, §. officijs, C. de
iudic. & quæ supra diximus sub lit. G. in fine.
- l** Quia hæc via.) Huc sp. Etant, quæ Mil. tradit in verbo
- 34** Citatio per edictum. Et meritò * quidem hæc citatio per e-
dictum non conceditur, nisi tunc non sit accessus, nam de iure
exorbitans est, clem. 1. de iudic. ut tradit Rota decis. 223. si
committitur in no. idcirco in Roma. Cur. nulli iudici per pub-
licum edictum citare permittitur, nisi hoc à Pontifice specia-
tim committatur, ut gloss. adnotat in d. clem. 1. in ver. specia-
liter. Quinimò Pontifex in mandato clausulam apponere con-
suevit, scilicet constitio summarie de non tuto accessu. Rota
decis. 693. nota, quòd in antiq. & Felin. docet in c. quoniam
frequenter, col. 11. versicu. pro practica d. cle. ut lit. non con-
test. traditur per Dec. cons. 1. 40. nu. 26. Cassad. decis. 2. in fi.
de do. & cont. Vant. in tract. de null. sent. ex def. citat. num.
124. & seq. & Vestrium s. præ lib. 4. c. 3. ubi nos quoque ad-
notauimus sub lit. E.
- m** Ex quo.) Huc pertinent, quæ supra diximus lib. 5. cap.
2. sub litera A.
- n** Tanquam ablatiuus.) Adde Affl. decis. 355. nu. 3. &
decis. 188. nu. 5. Fallit tamen hoc, in subiecta materia, pag-
naret, ut Ias. explicat in rub. ff. solut. metr. in posteriore l. ff.
nu. 20. apud quem alias quoque videbis fall.
- o** His peractis.) Vide Compi. Form. vari. commissio. 15.
col. 1. Sed limita, * quæ auctor hic tradit, nisi eadem die, qua
lata fuit sententia, expensæ taxarentur: nam hoc themate in
taxatione citatio aliter necessaria nequaquã est, ut pulchre
voluit Bald. in l. terminato, colum. 2. C. de fruct. & lit. exp.
cui Fran. consentit in c. sepe, quæst. 13. de app. & ita intelli-
gendus est Ias. in l. ne quicquam, §. ubi decretum, name. 46.
ff. de offi. procon. qui tenet in expensarum taxatione citatio-

nem non requiri, aliter minus rectè loqueretur. Cæterum hodie communi stylo nunquam taxatio eadem die fit, sed reservatur ut in d. l. terminato, ideoque pars semper in ipsa expensarum taxatione citanda erit, veluti Doct. eo loci expli-
cant, & Maran. in praxi, in 6. par. in verb. executio, nu. 21.
Nico. Anto. Granatius.

Et quia.) Adde text. in auth. post iusiurandum, & auth. nono iure, ubi Bart. Bal. Alexan. Ias. & reliqui scribunt, C. de iudic. limita, * quod per auctorem hic & alibi per alios dicitur, scilicet expensarum taxationem per iudicem suo arbitrio faciendam esse, locum habere, quando plenè expensas victor non probavit, si cuius verò, cum eas verè erogatas fuisse pleno testimonio comprobauerit, nam tunc iudicem non eam expensarum taxationem, sed condemnationem facere oportet, & in omnibus utique expensis ad teruncium vsque secuti à vincente legitimè probatum fuerit. Et si cum ad plenum, quod expensum fuerit, probatur à prima facti specie differt, in qua iudex suo arbitrio prius expensas moderat, & deinde iuramentum præstat, ut in præcit. authen. & tunc victor omnes expensas non recuperat, quo casu gravatur, verum hoc leuamen habet, quia suo statur iuramento, ita Doct. declarant in d. authen. & Ias. in l. properandam, §. siue alterutra, nu. 25. C. de iudic. à qua quidem expensarum taxatione appellare licet, quando tamen modum in taxando iudex excesserit, aliàs minimè, ut proditum est à Bart. in l. ab executione, col. vlt. ff. de app. & Franc. in c. sæpè, 12. q. de appel. & tunc causa excessus in appellatione exprimenda est, aliàs nullius roboris appellatio, ut eò loci Franc. ait. Quare vide Iason præcitato loco & numero. Nicolaus Antonius Granatius.

Quam auditor.) In hac re admonitum te esse velim, quod* in fructuum extimatione non est vbertatis, aut sterilitatis ratio habenda: sed considerandum est, qui fructus communiter percipi solent. Bar. in l. cotè ferro, §. qui maximas in
quarta

P
93

q
37.

4. questio ff. de public. & Accurs. in l. si iactum, ff. de actio.
 38 empt. quibus ad stipulatur Gram. decis. 76. num. 14. Et * qui
 veniant fructuum appellatione, vide textum in l. qui fundum,
 §. vlti. ff. de contrahend. empt. & in l. qui fundum, vbi Do-
 cto. ff. solut. matrim. Alex. & Ias. in l. diuortio. in princ. ille
 quidem, colum. 9. verb. in gloss. in vers. 4. his autem, col. 2.
 Rom. consi. 70. vists the mate. penultim. col. Alex. consi. 181.
 in caus. col. pen. & vlt. libr. 2. Inno. in c. in literis, col. 1. de
 restit. spol. & in rubric. de re iudic. in verbo nomine autem
 fructuum, & Pract. Papien. in form. libell. in actione reali,
 39 in vers. simul cum fructibus in fin. Qui * quidem fructus de-
 ductis expensis sumptibusque factus int. liguntur per Accur.
 Bart. & Ang. in l. in fundo, ff. de rei vendic. Alex. & recen-
 tiores in l. fructus, per illum tex. ff. solu. matrim. Pau. Castr.
 cons. 239 si per hoc, col. vlt. libr. 1. Aret. cons. 17. consideratis,
 col. 9. vers. intelligimus, & Fel. in c. ad nostram, col. 1. & 2.
 de iureiu. Nic. Ant. Grau.

r Lata denique) Vide Form. var. commis. col. 1.

f Exinde.) Auxilium brachij secularis à iudice laico de-
 40 negari non debet, cum illud per eccl.asticum petatur. Quin

Com. opi. imò * secundum communem doctorum opinionem, de qua
 meminit Alci. in c. perniciosam, num. 123. de offic. ord. iudex
 ecclesiasticus secularem compellere potest sub excommuni-
 cationis vinculo, vt sibi auxilium præstet. At è regione, vt

Com. opi. secularis ecclesiasticum cogere possit, communiter docto. non
 41 admittunt, vt eò loci Alciat. declarat. Caterùm * Aucha.
 consi. 388. Retento, vbi latius rem hanc explicat, cum tempe-
 ramento intelligit, quòd iudex secularis ecclesiastico parere
 teneatur, auxiliumque præstare, si tamen seruato iuris ordi-
 ne ecclesiasticus iudex processerit, cui consentit Felin. in cap.
 eum sit, colum. 5. de foro compet. & Afflict. etiam se subscri-
 bit decis. 220. num. 9. Sed hoc temperamentum proculdubio
 procedere potest, quando de re merè ecclesiastica non agere-
 tur, at si de ea, & iudex ecclesiasticus sibi impartiri auxiliū
 petat,

petat, Doctores pontificij iuris volunt iudicem secularem ad
exequendum mandatum tantum teneri, nec aliter se in caus-
sa intromittere, quod quidem Cesar ei iuris Doctores egre
ferentes abnegant: hinc magnum inter eos ortum est duel-
lum, adeo, quod unaqueque pars pro se communem esse sen-
tentiam asseuerat, ut testatur I. s. in l. magistratibus, nume-
ro 19. ff. de iurisdictione om. iud. Alciat. precitato loco num.
100. atque Imola in cap. 1. de offic. ordi. Qua de re videndus
est Franc. Marc. decis. Delph. 269. & 773. Sed quid in con-
traria facti specie, an ecclesiasticus iudex processui facto per
secularem acquiescere teneatur? vide Felin. in cap. *de si de-*
rici, de iudi. ubi communem conclusionem esse affirmat, quod
nequaquam obstringitur. Ad quod quidem seculare brachium
nunquam peruenitur, nisi quatuor menses fuerint post latam
sententiam elapsi, ea nempe ratione, quia menses qua-
tuor regulariter ad soluendum dari condemnatis consueue-
rant, Felino teste in c. *Querenti de offi. deleg. ita* Papaz. ad-
notat in suis addi. ad Rotæ decis. 2. nu. 49. de rescrip. Nicol.
Anton. Grauat.

Com. opi.

Com. opi.

Effet de hæresi.) *Quod* * per annum in excommunica-
tione perseverans, de hæresi suspectus habeatur, voluerunt
Abb. in c. *grauem, de pen.* & Andr. Iser. in c. 1. ver. *post an-*
num, de stat. & consuet. cont. lib. eccl. Et talis * per annum
absentus à sacrisque interdictus beneficio priuari potest, c.
rursus, & c. quicumque, 11. quest. 3. Bernar. Lucan. in *Praxi,*
cap. 142. Quod tamen intelligas, cum pro crimine, scilicet si pro
nummaria causa excommunicatus fuerit, ut Abb. declarat
in cap. 1. num. 24. de iudic. & in c. cum contingit, num. 2. de
dolo & cont. cui consentiunt Cassad. in consue. Burg. titu. des
iustices, rubr. 1. §. 6. num. 2. Ioan. Lup. in cap. *per vestras, §.*
28. num. 22. de dona. inter virum & vxor. Steph. Ausr. in ac-
cessionibus ad decis. Thol. 265. & Ripa in dict. c. *grauem,*
Iser. ubi supra, tunc per anni curriculum in excommunica-
tione perseverantem de hæresi suspectum esse, quando ille ex
alio

e
42
43

ELENCHVS.

alio fuerit, quàm heresis crimine excommunicatus, secus
verò* si ob heresim, tunc etenim elapso anno pro conuicta ha-
beretur, & sicuti hereticus pœnis subijci debet, c. excommu-
nicamus, §. qui autem, & c. cum contumacia de heret. in 6.
Nicolaus Antonius Grauatius.

*Redemptori Christo, eiusq, pÿssima Matri,
Laus, honor, & Gloria.*

FINIS.

ELENCHVS TITVLO- RVM, SEV ARGVMENTA CAPITVM, IN HOC LI- bello contentorum.

EX LIBRO I.

D E summo Ponti- ficæ & sacro Se- natu. folio 14	De officio contradic- tum, eiusq, audien- tia, ac literarum ex- peditione. 44
De summo Poenitenti- ario, ac sacrae poeni- tentiariæ officio 23	De literarum expedi- tione per cameram a- postolicam 52
De vtraque Signatura, ac earum conscriben- di formulis. 28	De literarum ac breui- um expeditione per Secretariam aposto- licam, & de Cardina- li breuium Signatu- ræ præposito. 56
De Vicecancellario, ac Cancellariæ aposto- licæ officio & litera- rum expeditione 36	

EX